

A qui en dono la culpa?

La mirada de Miguel Muñiz

Que la nostra manera de funcionar causa perjudicis al medi en què vivim, i per tant al nostre benestar futur, és una evidència que avui no qüestiona ningú. Malgrat això, la inèrcia que ens fa seguir funcionant de la mateixa manera continua sent més forta que l'impuls per reorientar-nos cap a sistemes sostenibles. L'autor fa una reflexió sobre l'art de conciliar contradiccions entre els principis i les pràctiques quotidianes.

MIGUEL MUÑIZ GUTIÉRREZ

és mestre d'escola i fa treball voluntari com a portaveu en temes d'energia de l'ONG Ecologistes en Acció de Catalunya.

Podeu trobar **més informació** sobre centrals de cicle combinat a www.ecologistesenaccio.org/temes/energia/energia.htm

► Des que es va donar el primer crit d'alarma (a la Conferència de l'ONU sobre el Medi Humà, el 1972) sobre l'impacte ambiental de la nostra forma irracional de consumir, mai no s'havia assolit un consens tan ampli sobre la urgència d'actuar. L'evidència científica pesa, i tothom que té un mínim de poder (empreses, institucions, partits polítics...) i es troba davant el que s'anomena l'opinió pública ha subscrit codis de conducta, compromisos de bones pràctiques, declaracions, programes, tractats i un llarg etcètera de documents on declara que farà per limitar la degradació del medi ambient.

Malgrat tot això, els indicadors mostren any rera any que la destrucció dels equilibris ecològics avança, que l'abisme que separa la minoria rica de la majoria pobre es fa més ample, i que el nombre de "refugiats ambientals" (persones que han d'abandonar el seu hàbitat per la degradació del medi o catàstrofes que encara s'anomenen "naturals") no para de créixer.

Sense entrar a fons en aquesta contradicció, vegem què passa quan un projecte, d'aquells que són tot un exemple del que no s'ha de fer si volem evitar que les coses vagin a pitjor, pren forma.

Una central tèrmica de cicle combinat (CTCC) constitueix "un cas de manual". Es tracta d'una fàbrica d'electricitat que fa servir gas natural com a combustible, i és una gran infraestructura força comú aquests temps: ja n'hi ha quatre de construïdes, dues d'aprovaes i 12 més en projecte a Catalunya. Com a instal·lació moderna, la CTCC té alguns avantatges respecte a les antigues centrals de fuel o gas, però la llista d'evidències que aconsellen descartar un projecte d'aquest tipus es fa interminable: emet grans quantitats

de gasos responsables del canvi climàtic i d'altres contaminants perillosos, fa servir un combustible fòssil (el gas) amb reserves molt limitades, perpetua un sistema elèctric centralitzat, ajorna l'aplicació de mesures d'estalvi i eficiència i l'aprofitament de les energies renovables... Són fets reconeguts per tothom que intervé en la promoció i l'aprovació d'una instal·lació d'aquest tipus.

Trobar el valor perquè les actuacions immediates siguin coherents amb els principis és molt difícil, però s'ha de fer

Doncs bé, els projectes que s'han presentat tenen força possibilitats de ser aprovats i amb un grau de recolzament considerable. Els motius:

Primer, que hi ha moltes persones que saben però no volen ser coherents amb el que saben. Parlem de qui, davant dels "beneficis" immediats d'un tal projecte, prefereix treure's els problemes de sobre i traslladar-los al futur. Per què complicar-se la vida amb abstraccions si hi ha guanys immediats?

Segon, que els/les que han de prendre les decisions expliquen que ho fan per responsabilitat, gairebé per obligació. Ja ha passat el temps en què es declarava que la contaminació era el preu que calia pagar pel nostre "benestar". Són persones amb informació exacta de les conseqüències dels seus actes o de la seva passivitat, i l'art de trobar una excusa per justificar-se és part important de la tècnica per convè-

Central tèrmica
de cycle combinat de
Sant Adrià del Besòs

cer la societat de la necessitat i, fins i tot, de la bondat d'una actuació contrària al benestar col·lectiu.

Així, les empreses reconeixen que cal fer una transició energètica, però diuen que aquesta és la tecnologia que cal aplicar. Han de presentar resultats positius als accionistes i no poden restar al marge de l'embogida cursa competitiva. La lògica depredadora del mercat no deixa lloc a "filigranes": els guanys immediats manen.

Així, la majoria de polítics amb poder local, i més que local, declaren que cal garantir el subministrament elèctric "de qualitat" i que donar resposta a les demandes de la societat passa per fer "competitiu" el territori (poble, ciutat, regió) per tal d'atraure inversions, llocs de treball, riquesa.

I així, el món del coneixement (docents universitaris, investigadors, científics) no declara: molt rarament es barreja en un assumpte com aquest, malgrat que l'opo-

sició als projectes es fa en base a una evidència científica. Passen la pilota als polítics, que han rebut el mandat de governar.

D'aquesta manera es basteixen les excuses per no afrontar la veritat, per no donar prioritat a les necessitats futures sobre els beneficis d'avui, per no trencar inèrcies i rutines. Trobar el valor perquè les actuacions immediates siguin coherents amb els principis és molt difícil, però s'ha de fer. ■

L'educació ambiental al teu abast!

BARCELONA SOSTENIBLE
Centre de Recursos

Nil Fabra, 20 baixos
Tel. 93 237 47 43
recursos@mail.bcn.es

[AGENDA 21 BCN]

www.bcn.es/agenda21

Guies d'educació ambiental

1. Guia del compostatge
2. Fem biogàs
3. La mobilitat sostenible
4. Propostes senzilles per reduir els residus
5. Guia de l'oficina verda
6. Les Festes més sostenibles
7. L'aigua a la ciutat
8. Menys soroll millor
9. De la ciutat a la natura
10. Posem verdes les associacions
11. Guia de bones pràctiques ambientals sindicals
12. En moto, mou-te Bé
13. Guia per l'estalvi energètic
14. Guia de jardineria sostenible
15. Afegeix un toc de mediambient a la teva acció sindical
16. Ecoproductes a la llar
17. Aprendre del Prestige
18. Guia de l'Alimentació Sostenible
19. Barcelona en Bici
20. Youth X change

Nova
guia

Ajuntament de Barcelona